

Važna napomena: *Prevod ovog propisa, odnosno akta sa srpskog jezika na rumunski jezik, omogućila je Misija Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju u Republici Srbiji (dalje: Misija OEBS u Srbiji) sa ciljem da se pripadnicima i pripadnicama nacionalne manjine, čiji je jezik u službenoj upotrebi u Republici Srbiji, omogući da se na svom jeziku i pismu obaveste i upoznaju sa sadržinom teksta propisa, odnosno akta koji je predmet ovog prevoda.*

Misija OEBS u Srbiji posebno napominje da je isključivo i jedino pravno-relevantan i merodavan tekst propisa, odnosno akta (koji je predmet prevoda u ovom dokumentu) koji je objavljen na srpskom jeziku, u skladu sa i shodno propisu koji uređuje objavljivanje zakona i drugih propisa i akata u Republici Srbiji.

Za potrebe prevoda ovog propisa Misija OEBS u Srbiji angažovala je kompaniju Eurotranslate d.o.o. koja je u celosti, i u svemu prema pravilima struke, odgovorna i garantuje za jasnoću, preciznost, istinitost i tačnost izvršenog prevoda na rumunski jezik. Misija OEBS u Srbiji ni po jednom osnovu nije odgovorna i ne garantuje za jasnoću, preciznost, istinitost i tačnost izvršenog prevoda.

Mențiune importantă: *Traducerea prezentei reglementări, respectiv act din limba sârbă în limba română, este asigurată de Misiunea Organizației Europene de Securitatea și Colaborare din Republica Serbia (în continuare: Misiunea OESC din Serbia) petnru a face posibil apartenenților și apartenențelor minorității naționale, al căror limbă este în uz oficial în Republica Serbia, să ia cunoștință de conținutul textului prezentei reglementări respectiv act care face obiectul al prezentei traducerii, în limba și grația minorității lor naționale.*

Misiunea OSCE din Serbia în mod deosebit menționează că textul prezentei reglementări sau act prezent este unicul exclusiv, relevant și competent juridic (prezentând obiectul traducerii din acest document), este publicat în limba sârbă, în conformitate cu reglementările privind publicarea legilor și altor reglementări și acte ale Republicii Serbia.

Pentru necesitățile traducerii acestor reglementări Misiunea OESC în Serbia a angajat compania Eurotranslate d.o.o. (srl) care este întru totul și pe deplin conform regulilor profesionale, responsabilă și garantează claritatea, precizia, veracitatea și exactitatea traducerilor efectuate în limba română. Misiunea OSCE din Serbia nici pe o bază nu este responsabilă și nu garantează pentru claritatea, precizia, veracitatea și exactitatea traducerii efectuate. .

În baza art. 62 al. 1 pct. 15) Legea privind consiliile naționale ale minorităților naționale („Monitorul Oficial RS” nr. 72/09, 20/14 – hotărârea Curții Constituționale și 55/14),

Comisia Electorală Centrală (Comisia Electorală Republicană), în ședința din 26 august 2014, a emis

INSTRUCȚIUNE
pentru desfășurarea alegerilor directe pentru membrii consiliilor minorităților naționale

"Monitorul Oficial RS", nr. 89 din 26 august 2014

I. PREVEDERE INTRODUCȚIVĂ

Articolul 1

Prin prezenta instrucțiune mai detaliat se reglementează procedura de desfășurare alegeri directe pentru membrii consiliilor naționale (în continuare: alegeri).

II. ORGANE ȘI ORGANISME PENTRU DESFĂȘURAREA ALEGERILOR

Articolul 2

1) Organele pentru desfășurarea alegerilor sunt Comisia Electorală Centrală și birourile electorale.

Comisia Electorală Centrală

Articolul 3

(1) Comisia Electorală Centrală (în continuare: Comisia) îndeplinește activitățile prevăzute prin Legea privind consiliile naționale ale minorităților naționale și prezenta Instrucțiune.

(2) Comisia poate să împuternicească un membru sau pe adjunctul său (în continuare: Coordonator) ca în districtul administrativ și Municipiul Belgrad să îndeplinească în numele Comisiei unele acțiuni aferente organizării și pregătirii alegerilor.

Organismele de lucru ale Comisiei

Articolul 4

(1) Pentru acordarea asistenței tehnice în organizarea alegerilor, Comisia formează organisme de lucru ale Comisiei (în continuare: organisme de lucru).

(2) Organismul de lucru se formează pentru raza unei sau mai multor unități ale administrației locale, precum și pentru raza unei sau mai multor comune municipale ale Municipiului Belgrad.

(3) Organismele de lucru nu sunt organe pentru desfășurarea alegerilor, ci îndeplinesc exclusiv activitățile prevăzute prin prezenta Instrucțiune.

(4) Organismele de lucru poartă de grijă de amenajarea secțiilor de votare, organizează instructajul președintelui și al președintelui adjunct ai birourilor electorale pentru realizarea operațiunilor legate de desfășurarea votării, primesc materialul electoral de la Coordonatorul, predau materialul electoral birourilor electorale înainte de votare, preiau materialul electoral de la birourile electorale după votare și-l predau Coordonatorului.

Componența organismului de lucru

Articolul 5

(1) Organismul de lucru îl constituie membrii numiți la propunerea șefilor administrației comunale/municipale, respectiv a șefilor administrației comunale/municipale competente pentru activitățile electorale și a șefului administrației comunei municipale a municipiului Belgrad (în continuare: șeful administrației) din rândul persoanelor cu studii superioare angajate în administrația comunală/municipală. Cu ocazia propunerii candidaților pentru funcția de membri ai organismelor de lucru, trebuie dată prioritate persoanelor înscrise în listele minorităților naționale care au absolvit Facultatea de Drept având experiență în desfășurarea alegerilor.

(2) Dacă organismul de lucru se formează pentru zona unei unități de administrație locală cuprinzând 10 secții de alegeri, organismul de lucru va avea trei membri.

(3) Dacă organismul de lucru se formează pentru zona unei unități de administrație locală cuprinzând 10 până la 20 secții de alegeri, organismul de lucru va avea cinci membri.

(4) Dacă organismul se formează pentru zona unei unități de administrație locală cuprinzând 20 de secții de alegeri de, organismul de lucru va avea șapte membri.

(5) Dacă organismul de lucru se constituie pentru zona care cuprinde mai multe unități de administrație locală, respectiv mai multe comune ale municipiului Belgrad, organismul de lucru va fi compus din atâția membri câte unități de administrație locale, respectiv câte comune municipale cuprinde, care vor fi numiți pentru această funcție la propunerea șefilor administrațiilor fiecărei unități de administrație din zona respectivă.

(6) În componența organismului de lucru intră și șeful administrației.

(7) Dacă organismul de lucru se formează pentru zona mai multor unități de administrație locală, respectiv mai multe comune municipale ale municipiului Belgrad, în componența organismului de lucru intră șefii acestor unități de administrație locală, respectiv ai comunelor municipale.

(8) Întrucât șeful administrației nu poate exercita atribuțiile de membru al organismului de lucru, în organismul de lucru intră adjunctul său. Întrucât nici adjunctul șefului administrației nu poate exercita atribuțiile de membru al organismului de lucru, șeful administrației va propune o persoană angajată în administrația comunală/municipală corespunzătoare pentru exercitarea atribuției de membru al organismului de lucru.

(9) Șeful administrației asigură condiții pentru activitatea organismului de lucru și coordonează activitatea sa.

(10) Activitatea organismului de lucru constituit pentru zona mai multor unități de administrație locală este coordonată de șeful unității de administrație locală unde se află sediul districtului administrativ.

(11) Activitatea organismului de lucru pentru zona mai multor comune municipale ale municipiului Belgrad va fi coordonată de șeful administrație comunei municipale cu cel mai mare număr de alegători înscriși în listele speciale electorale ale minorităților naționale.

Articolul 6

Comisia prin hotărâre specială stabilește numărul, componența și zona activității organismelor de lucru, cel mai târziu 30 zile înainte de alegeri.

Articolul 7

(1) Șefii administrațiilor înaintează Comisiei propunerile pentru numirea membrilor organismelor de lucru, în termen de 5 zile de la deliberarea hotărârii din art. 6 al prezentei Instrucțiuni.

(2) Propunerea de numire trebuie să cuprindă: numele și prenumele, ocupația, domiciliul și adresa locuinței, numărul de telefon mobil pentru contact și adresa pentru primirea poștei electronice.

(3) Coordonatorul este împuternicit să propună modificarea propunerii șefului administrației pentru numirea membrilor organismului de lucru, fiind dator să expună motivele unei astfel de propuneri.

(4) Dacă șeful administrației nu propune la timp vreun membru al organismului de lucru, Comisia va numi la funcția de membru al organismului de lucru o persoană corespunzătoare pentru exercitarea acestei atribuții.

(5) Comisia formează organisme de lucru cel mai târziu 20 de zile înainte de data alegerilor.

Componența biroului electoral

Articolul 8

(1) Biroul electoral îl constituie președintele, patru membri și adjuncții lor, numiți la propunerea șefului administrației.

(2) De președinte al biroului electoral și președinte adjunct al biroului electoral sunt numite persoane angajate în sectorul public (organe de stat, organe ale autonomiei teritoriale și administrației locale, instituții, întreprinderi publice).

(3) La propunerea funcțiilor de președinte, președinte adjunct, de membri și supleanți ai birourilor electorale, trebuie dată prioritate persoanelor înscrise în listele electorale speciale ale minorităților naționale.

(4) La propunerea funcției de președinte al biroului electoral, trebuie dată prioritate persoanelor cu studii superioare și experiență în desfășurarea alegerilor.

Articolul 9

(1) Președintele, președinte adjunct, membrii și supleanții acestora în birourile electorale sunt numiți de către Comisie.

(2) Decizia privind constituirea birourilor electorale și numirea președintelui și membrilor birourilor electorale și a adjuncților lor se emite de către Comisie cel mai târziu zece zile înainte de alegeri.

(3) Organismul de lucru este dator ca, cel mai târziu două zile înainte de alegeri, să organizeze instructaj pentru președinții birourilor electorale și adjuncții acestora pentru realizarea operațiilor de votare la secțiile de votare și aplicarea principiilor privind activitatea birourilor electorale. Întrucât la secția de votare concomitent se desfășoară și alegerile pentru membrii mai multor consilii naționale, organismul de lucru trebuie în cadrul instructajului să acorde o atenție deosebită acestei împrejurări. Organismul de lucru este dator să înainteze Comisiei un raport special privind instructajul, care trebuie să cuprindă date privind timpul și locul derulării instructajului, numele președinților și adjuncților ai birourilor electorale prezenți, o prezentare scurtă privind derularea instructajului și chestiunile în mod deosebit examinate sau eventual estimate ca fiind contestabile.

Articolul 10

(1) Propunerea pentru numirea în funcția de președinte, președinte adjunct, membri și membri supleanți ai birourilor electorale, se remite Comisei de către șeful administrației cel târziu 15 zile înainte de alegeri.

(2) În propunerea de numire se menționează următoarele date privind persoanele propuse: prenumele și numele, prenumele unuia dintre părinți, codul unic personal (în continuare: CNP), domiciliul și adresa locuinței și numărul de telefon.

(3) Coordonatorul este împuternicit să propună modificarea propunerii șefului administrației pentru numirea membrului biroului electoral, fiind obligat să expună motivele pentru o astfel de propunere.

(4) Dacă șeful administrației nu propune la timp o persoană în biroul electoral, Comisia va numi în biroul electoral o persoană corespunzătoare pentru exercitarea atribuției respective.

Limitări legale

Articolul 11

(1) O persoană poate fi membrul doar al unui birou electoral.

(2) Cu ocazia propunerii numirii și înlocuirii membrilor biroului electoral, șeful administrației este dator să ia seama la limitările legale privind statutul de membru în biroul electoral.

Înlocuirea membrului biroului electoral

Articolul 12

(1) Înlocuirea membrului biroului electoral o face Comisia la propunerea șefului administrației, cel mai târziu cinci zile înainte de alegeri.

III. DEPUNEREA LISTEI ELECTORALE

Cine poate depune lista electorală

Articolul 13

(1) Lista electorală a candidaților pentru membrii consiliilor naționale (în continuare: lista electorală) poate fi depusă de către: grupul de alegători înscriși în lista electorală specială, asociația având de realizat obiective în domeniul protecției drepturilor minorității naționale și partidul politic înregistrat al minorității naționale (în continuare: propunătorul listei electorale)

(2) Grupul de alegători îl formează cel puțin trei alegători înscriși în lista electorală specială a minorității naționale al cărei consiliu național se alege.

(3) Grupul de alegători se formează prin acord scris autentificat în conformitate cu legea prin care se reglementează legalizarea semnăturilor. Acordul privind formarea grupului de alegători obligator trebuie să conțină obiectivele formării grupului de alegători, date privind persoanele care l-au format (prenumele și numele, CNP și domiciliul și adresa locuinței, indicate conform datelor din buletinul de identitate) și persoana determinată să reprezinte grupul de alegători.

(4) Acordul de formare grup de alegători se întocmește în limba sârbă, grafie cirilică, dar se poate întocmi și în limba minorității naționale, astfel că fiecare articol al acordului va conține textul în limba sârbă și grafie cirilică iar sub acest text va urma textul în limba minorității naționale.

(5) Lista electorală în numele grupului de alegători va fi depusă de către persoana determinată pentru reprezentarea grupului de alegători, sau de persoana împuternicită prin acordul privind formarea grupei de alegători.

(6) Lista electorală în numele asociației va fi depusă de către reprezentantul asociației înscris în Registrul asociațiilor, sau de către persoana împuternicită de acesta, pe formularul prescris de Comisie.

(7) Lista electorală în numele partidului politic al minorității naționale va fi depusă de către reprezentantul partidului politic înscris în Registrul partidelor politice, sau de către persoana împuternicită de acesta, pe formularul prescris de Comisie.

(8) Persoana autorizată pentru a depune lista electorală, este autorizată și pentru a îndeplini în numele propunătorului și alte acțiuni aferente alegerilor, exceptând cazul când propunătorul listei electorale determină altfel.

Termenul pentru depunerea listelor electorale

Articolul 14

Lista electorală se depune la Comisie în clădirea Parlamentului din Belgrad, Strada Kralja Milana 4, cel mai târziu 15 zile înainte de alegeri.

Conținutul listei electorale

Articolul 15

(1) Lista electorală se va depune pe formularul indicat de către Comisie, în formă scrisă și electronică (CD sau DVD).

(2) Conținutul listei electorale în formă scrisă și listele electorale în formă electronică trebuie să fie identice.

(3) Lista electorală conține:

1) denumirea propunătorului listei electorale,

2) denumirea listei electorale, care poate conține și prenumele și numele unei persoane (titularul listei electorale),

3) date privind toți candidații pentru membrii consiliilor naționale (numărul ordinal de pe lista electorală, prenumele și numele, CNP, ocupația, domiciliul și adresa locuinței candidatului),

4) prenumele și numele și semnătura persoanei care depune lista electorală.

(4) Pe lista electorală trebuie obligator să se afle o treime de candidați din numărul membrilor consiliilor naționale care se aleg, dar maxim atâți candidați câți membri se aleg în consiliul național.

(5) Candidat poate fi doar persoana care este înscrisă în lista electorală specială a minorității naționale al cărei consiliu național se alege.

(6) Prenumele și numele candidatului se indică în lista electorală după ortografia sârbească și grafia cirilică, dar pot fi indicate și conform ortografiei și grafiei minorității naționale, ordinea fiind determinată de către propunătorul listei electorale.

(7) Pe lista electorală printre fiecare trei candidați după ordinea din lista electorală (primele trei locuri, altele trei locuri și așa până la capătul listei) trebuie să fie cel puțin câte un candidat – apartenent al sexului mai puțin reprezentat pe lista electorală.

(8) Dacă lista electorală nu întrunește condițiile din prezentul articol privind conținutul, se va considera ca fiind deficientă pentru proclamare.

Denumirea propunătorului liste electorale

Articolul 16

(1) Dacă lista electorală este depusă de către un grup de alegători, denumirea propunătorului trebuie la începutul denumirii să conțină remarca „Grupului de alegători”. Dacă grupul de alegători are denumire, în lista electorală trebuie indicată denumirea propunătorului, după remarca „Grup de alegători”, precum și denumirea sa din acordul privind formarea grupului de alegători. Denumirea grupului de alegători nu trebuie să conțină cuvintele „partid” sau asociație exprimate în vreun caz, precum nici denumirea partidului politic înregistrat sau a asociației înregistrate.

(2) Dacă lista electorală este depusă de către asociație, ea este obligată să indice în lista electorală denumirea sa ca propunător al listei electorale conform denumirii din actul de înregistrare a asociației.

(3) Dacă lista electorală este depusă de către partidul politic al minorității naționale, acesta este obligat să indice în lista electorală denumirea sa ca propunător al listei electorale conform denumirii din actul de înregistrare a partidului politic.

Denumirea listei electorale

Articolul 17

(1) Lista electorală are denumirea determinată de către propunătorul listei electorale.

(2) Dacă lista electorală este propusă de către grupul de alegători, denumirea listei electorale cuprinde denumirea stabilită prin acordul privind formarea grupului de alegători. În denumirea listei electorale se poate include prenumele și numele persoanei indicată ca titularul listei electorale. Denumirea listei electorale a grupului de alegători nu poate să conțină cuvintele „asociație” și „partid” exprimate în vreun caz, nici denumirea asociației înregistrate sau a partidului politic înregistrat.

(3) Dacă lista electorală este propusă de către asociație, denumirea listei electorale poate să conțină denumirea asociației, menționată conform denumirii asociației din actul de înregistrare. În denumirea listei electorale se poate include și prenumele și numele persoanei pe care asociația o determină ca titular al listei electorale.

(4) Dacă lista electorală este propusă de către partidul politic al minorității naționale, denumirea listei electorale trebuie să conțină denumirea partidului politic din actul de înregistrare. În denumirea listei electorale se poate include și prenumele și numele persoanei pe care partidul politic al minorității naționale determină ca titular al listei electorale.

(5) Denumirea listei electorale propusă de către grupul de alegători sau de asociație nu poate indica la denumirea bisericii sau comunității confesionale.

(6) Denumirea listei electorale se menționează în limba sârbă și grafie cirilică, dar se poate menționa și în limba și grafia minorității naționale.

Documentația anexată listelelor electorale

Articolul 18

(1) La lista electorală se anexează următoarea documentație:

1) declarația fiecărui candidat de acceptare a candidaturii de membru al consiliului național, autentificată în conformitate cu legea prin care se reglementează legalizarea semnăturilor, pe formularul indicat de către Comisie;

2) consimțământul titularului listei electorale (dacă este determinat) de a fi titularul listei electorale, pe formularul indicat de către Comisie;

3) împuternicirea persoanei pe care propunătorul pentru depunerea listei electorale, pe formularul indicat de către Comisie, dacă lista electorală este depusă de către o asociație sau partidul politic al minorității naționale;

4) declarațiile alegătorilor susținători ai listei electorale, autentificate în conformitate cu legea prin care se reglementează legalizarea semnăturilor și prezentate în ordinea alfabetică a alegătorilor, pe formularul indicat de către Comisie;

5) lista alegătorilor susținători ai listei electorale, prezentată în ordinea alfabetică a alegătorilor, în formă scrisă și electronică (CD și DVD), astfel că lista în ambele forme trebuie să fie identică, pe care o semnează persoana care depune lista electorală, pe formularul indicat de către Comisie. Lista în formă electronică trebuie redactată în programul Excel pe tabelul afișat pe pagina internet a Comisiei www.rik.parlament.gov.rs;

6) acordul autentificat privind formarea grupurilor de alegători, dacă lista electorală este propusă de către grupul de alegători;

7) copia legalizată de pe statutul asociației, dacă lista electorală este propusă de către asociație;

(2) Lista electorală trebuie susținută prin semnăturile a cel puțin 1% , dar nu mai puțin de 50 alegători înscriși în lista electorală specială a minorității naționale al cărei consiliu național se alege.

(3) Pentru stabilirea numărului minim de semnături necesare pentru susținerea listei electorale, este competentă decizia ministerului competent pentru ținerea listei electorale speciale privind încheierea provizorie a listei electorale speciale.

(4) Alegătorul poate prin semnătura sa susține doar lista electorală a unui singur propunător.

(5) Formularele pentru depunerea listei electorale sunt indicate de către Comisie prin act special și publicate în termen de cinci zile de la deliberarea hotărârii de decretare alegeri.

Deficiențele listei electorale

Articolul 19

(1) Întrucât Comisia stabilește că lista electorală nu este depusă la timp, va emite decizie de respingere listă electorală.

(2) Întrucât Comisia stabilește că lista electorală conține deficiențe care fac imposibilă proclamarea listei electorale, va emite, în termen de 24 ore de la primirea listei electorale, concluzie prin care se dispune propunătorului listei electorale ca în termen de 48 ore de la ora comunicării concluziei, să înlăture deficiențele. În concluzie se recomandă propunătorului listei electorale modul de înlăturare a deficienței.

(3) Întrucât Comisia stabilește că lista electorală conține deficiențe, respectiv stabilește că deficiențele nu sunt înlăturate, sau nu sunt înlăturate în termenul indicat, va emite în următoarele 48 ore decizie de respingere a proclamării listei electorale.

Proclamarea listei electorale

Articolul 20

(1) Comisia proclamă lista electorală a propunătorului imediat după primirea listei și documentației însoțitoare, cel mai târziu în termen de 24.

(2) Decizia de proclamare listă electorală din al. 1 al prezentului articol va fi comunicată fără întârziere propunătorului de către Comisie.

(3) Propunătorul listei electorale proclamate poate retrage lista electorală cel mai târziu până la data stabilirii listei electorale cumulative.

Articolul 21

(1) În caz că pentru alegerile pentru membrii unui consiliu național determinat nu se prezintă nici o lista electorală, respectiv că nici una din listele electorale nu va fi proclamată, Comisia emite decizie de încetare procedură de alegeri a membrilor pentru consiliul național respectiv.

(2) După ce decizia de încetare procedură de alegeri a membrilor pentru consiliu național rămâne definitivă, Comisia notifică despre aceasta ministerului competent pentru drepturile omului și minorității.

IV. LISTA ELECTORALĂ CUMULATIVĂ

Articolul 22

(1) Lista electorală cumulativă pentru alegerea fiecărui consiliu național aparte, cuprinde toate listele electorale, cu datele personale ale tuturor candidaților și datele privind anul nașterii, ocupația și domiciliul.

(2) Ordinea listelor electorale pe lista electorală cumulativă se stabilește după ordinea proclamării lor.

(3) Comisia stabilește listele electorale cumulative ale candidaților de membri pentru fiecare consiliu național aparte și le publică în „Monitorul oficial al Republicii Serbia”, cel mai târziu 10 zile înainte de data desfășurării alegerilor.

Articolul 23

(1) Comisia nu va stabili lista electorală cumulativă dacă numărul candidaților la proclamarea listelor electorale va fi mai mic decât numărul membrilor consiliului național care se alege.

(2) În cazul din al. 1 din prezentul articol, Comisia emite decizie de încetare procedură de alegeri a membrilor pentru consiliul național respectiv.

(3) După ce decizia de încetare procedură de alegeri a membrilor pentru consiliul național rămâne definitivă, Comisia informează despre aceasta ministerul competent pentru drepturile omului și minorității.

V. SECȚIILE DE VOTARE

Competența pentru determinarea secțiilor de votare

Articolul 24

(1) Comisia determină și publică în „Monitorul oficial al Republicii Serbia” secțiile unde se va vota la alegeri, cel mai târziu 20 de zile înainte de data desfășurării alegerilor.

(2) Comisia determină secțiile de votare în colaborare cu administrația comunală/municipală, respectiv administrațiile comunelor municipale ale municipiului Belgrad (în continuare: administrația comunală/municipală).

(3) Secțiile de votare în cadrul instituției de executare sancțiuni instituționale se determină în conformitate cu datele primite de la ministerul competent pentru activități judiciare privind numărul alegătorilor care la data alegerilor se află în arest preventiv sau la executarea sancțiunii instituționale, care se comunică Comisiei cel mai târziu 25 zile înainte de data desfășurării alegerilor.

(4) Comisia, în colaborare cu ministerul competent pentru activitățile de apărare și administrațiile comunale/municipale, determină în care secții determinate pentru votare vor vota alegătorii care la data alegerilor se află în serviciul militar, exercițiu militar sau la școlarizare în unități sau instituții ale Armatei Serbiei.

Modul de determinare secții de votare

Articolul 25

(1) Secția de votare se determină pentru cel puțin 100, dar cel mult pentru 2.500 alegători.

(2) În cazuri excepționale, se poate determina o secție de votare și pentru mai puțin de 100 alegători, dacă din cauza distanței mai mari în spațiu sau a poziției geografice nefavorabile, pentru alegători ar fi mai semnificativ îngreunată votarea în altă secție de votare.

(3) Secția de votare poate cuprinde zona unei sau mai multor unități de administrație locală, o parte din localitate, o localitate sau mai multe localități.

(4) Pentru fiecare secție de votare se determină: numărul secției de votare, adresa secției de votare și zona din care alegătorii votează la secția respectivă de votare.

(5) Pentru secțiile de votare, de regulă, se determină spații în proprietate publică, doar excepțional și spații în proprietate privată.

(6) Secția de votare nu poate fi în vreun obiectiv în proprietatea partidului politic sau folosit de partidul politic, precum nici în vreun obiectiv în proprietatea candidatului de membru al consiliului național, sau a membrului familiei sale.

(7) Cu ocazia determinării secției de votare, se va ține cont de accesibilitatea locului de votare pentru persoanele cu dezabilități.

Amenajarea secției de votare

Articolul 26

(1) Organismul de lucru este dator ca în colaborare cu administrația comunală/municipală să asigure în timp ca spațiul determinat ca secțiune de votare să fie pregătit și deschis pentru votare.

(2) Încăperea pentru votare trebuie să fie amenajată astfel încât să faciliteze desfășurarea fără impedimente a votării.

(3) În secția de votare trebuie evident distins numărul și denumirea secției de votare, drapelul național al Republicii Serbia, listele electorale cumulative ale candidaților pentru membri ai consiliilor naționale și extrasul din decizia privind determinarea secțiilor de votare.

(4) În secția de votare și la 50 metri de la secția de votare este interzisă distingerea simboalelor propunătorilor de liste electorale și a altor materiale de propagandă de alegeri.

(5) Biroul electoral va asigura un loc potrivit pentru persoanele care supraveghează, respectiv urmăresc activitatea birourilor electorale (reprezentanților propunătorului de liste electorale cumulative și observatorilor) de unde pot urmări cursul votării și stabilirea rezultatelor votării.

VI. LISTE ELECTORALE SPECIALE

Înscrierea și modificările în lista electorală specială

Articolul 27

(1) Administrația comunală/municipală competentă pentru actualizarea listei electorale speciale a minorității naționale determinate, efectuează înscrierea alegătorilor care nu sunt înscriși în lista electorală specială, până la încheierea acesteia, respectiv 15 zile înainte de data desfășurării alegerilor.

(2) De la încheierea listelor speciale electorale ale minorităților naționale (în continuare: lista electorală), și până la 72 ore înainte de data desfășurării alegerilor, înscrierea alegătorilor care nu sunt înscriși în listele electorale și modificările în lista electorală le efectuează ministerul competent pentru ținerea listei electorale.

Încheierea listei electorale și proclamarea numărului total de alegători

Articolul 28

(1) Ministerul competent pentru ținerea listelor electorale prin decizie încheie listele electorale 15 zile înainte de data desfășurării alegerilor și în decizie stabilește numărul total al alegătorilor pe secții de votare, și anume în total pentru fiecare secție de votare și clasate pe minorități naționale.

(2) În numărul total de alegători nu intră alegătorii înscriși în extrase speciale din lista electorală a alegătorilor care în data alegerilor se vor afla în stagiul militar, exerciții militare, sau la școlarizare în unitățile Armatei Serbiei, respectiv a alegătorilor care în data alegerilor se află în arest preventiv sau la executarea sancțiunilor instituționale.

(3) Ministerul competent pentru ținerea listelor electorale publică Decizia privind încheierea listelor electorale în „Monitorul oficial al Republicii Serbia” în termen de 24 ore de la deliberarea acesteia și o remite Comisiei.

Remitere extras din lista electorală

Articolul 29

Ministerul competent pentru ținerea listelor electorale întocmește extrase din lista electorală și extrase speciale din lista electorală pentru fiecare secție de votare și fiecare minoritate națională și le remite Comisiei în termen de 48 ore de la încheierea listei electorale.

Remiterea deciziei privind modificările ulterioare din lista electorală

Articolul 30

(1) Ministerul competent pentru ținerea listelor electorale comunică Comisiei toate deciziile pe care sunt bazate modificările din lista electorală, emise de la încheierea listei electorale până la 72 ore înainte de data desfășurării alegerilor.

(2) În caz că prin decizia de modificare date în lista electorală se schimbă secția de votare unde alegătorul votează, decizia respectivă trebuie să conțină și codul secției de votare de unde se șterge alegătorul și codul secției de votare unde se înscrie alegătorul.

Introducere date din decizia privind modificările ulterioare în lista electorală

Articolul 31

(1) Comisia, în baza deciziei Ministerului competent pentru ținerea listelor electorale din art. 30 al prezentei Instrucțiuni, introduce modificările în extrasele din lista electorală și extrasele speciale din lista electorală, luând în considerație doar deciziile primite cel puțin 48 ore înainte de data desfășurării alegerilor.

(2) Înscrierea modificărilor în extrasele din listele electorale și extrasele speciale din lista electorală specială se înregistrează conform datelor din decizia pe care sunt bazate modificările listei electorale, începând de la numărul ordinal 1, la sfârșitul extrasului din lista electorală, pe pagină separată, sub denumirea: „Modificări ulterioare”.

Stabilirea și publicarea numărului definitiv al alegătorilor

Articolul 32

Comisia, imediat după introducerea modificărilor din art. 30 al prezentei Instrucțiuni, stabilește și publică în „Monitorul oficial al Republicii Serbia” numărul definitiv al alegătorilor pentru fiecare minoritate națională, precum și numărul alegătorilor pe secțiile de votare, și anume pentru fiecare secție de votare și clasat pe minorități naționale.

VII. NOTIFICARE PRIVIND DATA ȘI ORA DESFĂȘURĂRII ALEGERILOR

Articolul 33

(1) Notificarea alegătorilor privind data și ora desfășurării alegerilor, cu numărul și adresa secției de votare unde alegătorul va vota și numărul sub care este înscris în extrasul din lista electorală, se face de către administrația comunală/municipală.

(2) Remiterea notificării din al. 1 al prezentului articol se efectuează cel mai târziu cinci zile înainte de data desfășurării alegerilor.

VIII. PREDAREA MATERIALULUI ELECTORAL BIROURILOR ELECTORALE ÎNAINTE DE VOTARE

Asigurarea materialului electoral

Articolul 34

(1) Materialului electoral pentru desfășurarea alegerilor este asigurat de către Comisie.

(2) Administrațiile comunale/municipale pentru fiecare birou electoral asigură la timp:

1) urna de votare;

2) două seturi de paravane pentru asigurarea secretului votării;

3) două spray-uri pentru marcarea degetului alegătorului;

4) două lămpi UV;

5) sac pentru depunerea materialului electoral;

6) accesorii de scris;

7) accesorii pentru sigilarea urnelor electorale și a altui material electoral (sigiliu și ceară de sigilare);

8) plicuri pentru depunerea buletinelor de vot.

(3) Administrația comunală/municipală și administrația comunelor municipale ale municipiului Belgrad au datoria să asigure la timp spațiul necesar pentru păstrarea materialului electoral și să urmărească ca spațiul determinat ca secție de votare să fie amenajat în modul prescris de lege și deschis pentru votare.

Articolul 35

Comisia pentru fiecare birou electoral asigură următorul material electoral:

1) listele electorale cumulative ale candidaților pentru membrii fiecărui consiliu național care se alege în secția de votare;

2) decizie de determinare secție de votare (extras);

3) decizie de înființare birou electoral;

4) extras din lista electorală pentru votare la secția de votare pentru fiecare consiliu național care se alege în secția de votare, inclusiv și extrasele speciale pentru votarea alegătorilor aflați în arest preventiv sau la executarea sancțiunii instituționale;

5) extrase speciale din lista electorală pentru votarea alegătorilor aflați în efectuarea stagiului militar, exercițiu militar sau la școlarizare în unitățile sau instituțiile Armatei Serbiei;

6) numărul necesar de buletinuri de vot, care corespunde numărului alegătorilor înscriși în extrasele de la pct. 4 și 5 al prezentului articol;

7) buletinul de control pentru verificarea conformității urnelor de vot;

8) formularul adevărții privind dreptul de vot pentru votare în afara secției de votare;

9) formulare de proces verbal privind activitatea biroului electoral la desfășurarea votării și stabilirea rezultatelor votării pentru membrii fiecărui consiliu național care se alege la secția de votare (în continuare: Procesul verbal privind activitatea biroului electoral), în șase exemplare;

10) formularul evidenței privind prezența membrilor și a membrilor supleanți ai biroului electoral la secția de votare;

11) listele reprezentanților propunătorilor de liste electorale pentru supravegherea activității birourilor electorale;

12) împuternicirea observatorilor pentru urmărirea activității birourilor electorale;

13) regulile privind activitatea birourilor electorale;

14) drapelul național al Republicii Serbia.

Predarea materialului electoral prin intermediul organismului de lucru

Articolul 36

(1) Coordonatorul preia materialul electoral tipărit de la Întreprinderea publică „Monitorul oficial” cel mai târziu 72 ore înainte de data desfășurării alegerilor.

(2) Coordonatorul organismului de lucru va preda materialul electoral din art. 35 al prezentei Instrucțiuni, la sediul districtului administrative, iar pentru municipiul Belgrad la tipografia Întreprindere publică „Monitorul oficial”.

(3) Predarea din al. 2 din prezentul articol se efectuează cel mai târziu 72 ore înainte de data desfășurării alegerilor. Despre primirea-predarea materialului electoral se întocmește proces verbal pe formularul indicat de către Comisie.

(4) Organismul de lucru predă birourilor electorale materialul primit, împreună cu materialul asigurat de administrația comunală/municipală, respectiv administrația comunei municipale Belgrad (urne de vot, paravane pentru asigurarea secretului votării, accesorii de scris, accesorii pentru sigilarea urnelor de vot și alt material electoral, spray, lămpi UV și plicuri pentru depunerea buletinelor de vot), la sediul birourilor electorale, la sediul administrației comunale/municipale, cel mai târziu 48 ore înainte de data desfășurării alegerilor. Despre primirea-predarea materialului electoral se întocmește proces verbal pe formularul indicat de către Comisie.

IX. PREDAREA MATERIALULUI ELECTORAL COMISIEI ELECTORALE DUPĂ VOTARE

Predarea materialului electoral prin intermediul organismului de lucru

Articolul 37

(1) După stabilirea rezultatelor votării la secția de votare, biroul electoral fără amânare va preda organismului de lucru din clădirea comunei/municipiului, următorul material electoral:

1) primele exemplare ale procesului verbal privind activitatea biroului electoral la desfășurarea votărilor și stabilirea rezultatelor votărilor la alegerile pentru membri fiecărui consiliu național care sunt aleși la secția respectivă de votare;

2) extrase din lista electorală și extrase speciale din lista electorală în baza cărora s-a votat la secția de votare la alegerile pentru membri fiecărui consiliu național,

3) plicul sigilat în care se află buletinul de control pentru verificarea conformității urnei de vot,

4) plicurile sigilate în care sunt puse buletinele neutilizabile pentru votare la alegerile pentru membrii fiecărui consiliu național ales la secția de votare separat,

5) plicurile sigilate în care sunt puse buletinele nevalabile pentru votare la alegerile pentru membrii fiecărui consiliu național ales la secția de votare separat,

6) plicurile sigilate în care sunt puse buletinele de vot valabile pentru votarea la alegerile pentru membrii fiecărui consiliu național ales la secția de votare separat,

7) plicurile sigilate în care sunt puse adeverințele privind dreptul electoral pentru votare în afara secției de votare pentru votare la alegerile pentru membrii fiecărui consiliu național separat.

(2) Despre primirea-predarea din al. 1 al prezentului articol se întocmește proces verbal pe formularul indicat de către Comisie.

(3) Organismul de lucru împachetează procesele verbale privind activitatea biroului electoral, extrasele din lista electorală și adeverința privind dreptul electoral pentru votarea în afara secției de votare, separat de alt material electoral.

(4) După preluarea materialului electoral de la toate secțiile de votare, organismul de lucru predă materialul respectiv Coordonatorului din sediul districtului electorale, fapt despre care se întocmește proces verbal pe formularul indicat de către Comisie.

(5) Organismele de lucru pentru municipiul Belgrad predau materialul preluat de la toate secțiile de votare, Coordonatorului în clădirea Parlamentului din Belgrad, Strada Kralja Milana 14, fapt despre care întocmește proces verbal pe formularul indicat de către Comisie.

X. STANDARDE PENTRU MATERIALUL ELECTORAL

Buletine de vot

Articolul 38

(1) Numărul buletinelor de vot care se tipăresc trebuie să fie egal numărului alegătorilor înscriși pe listele electorale pentru fiecare minoritate națională a cărei consiliu național se alege.

(2) Comisia prin decizia, care se publică în „Monitorul oficial al Republicii Serbia”, stabilește numărul buletinelor de vot care trebuie tipărite, precum și numărul buletinelor de vot de rezervă.

(3) Numărul buletinelor de vot de rezervă pentru fiecare consiliu național care se alege nu poate depăși 0,5% din numărul total al alegătorilor ai fiecărei minoritate națională, dar nici mai puțin de 10.

(4) Comisia recomandă textul, forma și aspectul buletinelor de vot.

Folosirea limbii și grafiei

Articolul 39

(1) Textul formularelor pentru depunerea listelor electorale, textul formularului procesului verbal privind activitatea biroului electoral și textul certificatului privind alegerea pentru membrul consiliului național al minorității naționale se tipăresc în limba sârbă, grafie cirilică.

(2) Dacă limba și grafia minorității naționale al cărei consiliu național se alege este în uz oficial în cel puțin o unitate de administrație locală, textele materialului din al. 1 din prezentul articol se tipăresc bilingual, respectiv și în limba și grafia minorității naționale, în așa mod că textul în limba și grafia minorității naționale se tipărește sub textul în limba sârbă și cirilică, având aceeași formă și mărime a caracterelor.

Pregătirea buletinelor de vot pentru tipar

Articolul 40

(1) După deliberarea hotărârii privind textul și aspectul buletinelor de vot, Comisia întocmește modelul buletinului de vot care trebuie vizat de către președintele Comisiei prin aplicarea semnăturii sale și ștampilei Comisiei.

(2) În baza modelului vizat al buletinului de vot, tipografia execută placa grafică.

(3) Procesul de tipărire se demarează prin postarea plăcii grafice în mașina de tipărit, în prezența reprezentanților Comisiei.

(4) După acționarea mașinilor tipografice, primele exemplare ale buletinelor de vot se distrug la fața locului până nu se tipăresc buletine de vot care satisfac standardele grafice optime.

(5) Președintele Comisiei compară primul buletin de vot care îndeplinește standardele grafice optime cu modelul de buletin de vot vizat.

(6) Dat fiind că se constată că exemplarul tipărit al buletinului de vot coincide cu modelul vizat, președintele Comisiei aplicând semnătura sa aprobă tipărirea buletinelor de vot la numărul de exemplare stabilit.

(7) Imediat după finalizarea tipăririi, comisia formată din reprezentanții Comisiei, ai propunătorilor listelor electorale și ai tipografiei distrug pregătirea computerizată pentru executarea plăcilor grafice și plăcile grafice.

(8) Despre distrugerea pregătirii computerizate pentru tipar și a plăcilor grafice se întocmește proces verbal, iar plăcile grafice distruse vor fi predate Comisiei.

Supraveghere asupra tipăririi

Articolul 41

(1) Tipărirea buletinelor de vot este supravegheată de către Comisie.

(2) Comisia este datoare să faciliteze tipărirea publică a buletinelor de vot.

(3) Reprezentanții propunătorilor listelor electorale beneficiază de dreptul să fie prezenți la tipărirea, numărarea și împachetarea buletinelor de vot și la remiterea buletinelor de vot Comisiei, organismelor de lucru, respectiv birourilor electorale.

(4) Comisia este datoare să informeze la timp pe propunătorii buletinelor de vot despre faptul că reprezentanții lor au dreptul să fie prezenți la tipărirea, numărarea, împachetarea și remiterea buletinelor de vot, precum și despre locul și ora demarării acestei acțiuni.

Urna de vot

Articolul 42

Pentru votare la alegeri se folosește urna de votare confecționată conform Instrucțiunii privind forma și dimensiunile urnei de votare („Monitorul oficial RS”, nr. 42/00).

Spray pentru marcarea degetului alegătorului

Articolul 43

Marcarea degetului alegătorului ca semn că alegătorul a votat se execută cu spray din cerneală UV specială, vizibilă sub lumina specială a lămpii UV.

XI. PRELUCRARE STATISTICĂ A DATELOR

Articolul 44

(1) Prelucrarea statistică a datelor la desfășurarea alegerilor se efectuează de organizația republicană pentru lucrări de statistică, în baza procesului verbal privind activitatea birourilor electorale, comunicat de către Comisie.

(2) Organizația republicană pentru lucrări de statistică determină persoana care după finalizarea operațiunilor de votare, va fi prezentă la predarea-primirea materialului electoral între birourile electorale și organisme de lucru și vor efectua controlul de calcul-logistic al datelor din procesele verbale privind activitatea birourilor electorale, precum și vor pregăti datele privind rezultatele provizorii ale alegerilor.

XII. SUPRAVEGHEREA ȘI URMĂRIREA ACTIVITĂȚII ORGANELOR ȘI ORGANISMELOR PENTRU DESFĂȘURAREA ALEGERILOR

Reprezentanții propunătorului de liste electorale proclamate

Articolul 45

(1) Activitatea organului pentru realizarea alegerilor poate fi supravegheată de către reprezentanții propunătorului listelor electorale proclamate.

(2) Pentru supravegherea activității Comisiei, propunătorul listelor electorale proclamate poate împuternici până la doi reprezentanți, cu mențiunea că la ședințele Comisiei poate fi prezent doar un reprezentant al propunătorului listei electorale proclamate.

(3) Pentru supravegherea activității biroului electoral în realizarea votării și stabilirea rezultatelor votării, propunătorul listei electorale proclamate poate împuternici până la doi reprezentanți ai săi, cu mențiunea că la secția de votare poate fi prezent doar un reprezentant al listei electorale proclamate.

(4) Un reprezentant al propunătorului listei electorale proclamate poate fi împuternicit pentru supravegherea mai multor birouri electorale, cu mențiunea că pentru supravegherea activității unui birou electoral pot fi determinate doar două persoane.

(5) Pentru supravegherea activității organului pentru desfășurarea alegerilor propunătorul listei electorale poate împuternici pe cetățeanul major al Republicii Serbia.

(6) Pentru supravegherea activității organelor pentru realizarea alegerilor, propunătorul listei electorale nu poate împuternici pe candidatul de membru pentru consiliul național sau membrul organelor și organismelor angajate la desfășurarea alegerilor.

(7) Reprezentanții propunătorului listei electorale proclamate pot supraveghea activitatea doar a acelor birouri electorale care realizează alegerile pentru membrii consiliilor naționale la care participă propunătorul listei electorale proclamate.

(8) Despre reprezentanți săi împuterniciți pentru supravegherea Comisiei, propunătorul listei electorale proclamate informează Comisia cel mai târziu cinci zile înainte de data desfășurării alegerilor.

(9) Despre reprezentanții săi împuterniciți pentru supravegherea activității birourilor electorale pe unități ale administrației locale și secții de votare, propunătorul listei electorale proclamate notifică Comisia cel târziu zece zile înainte de data desfășurării alegerilor, pe formularul indicat de către Comisie.

(10) Comisia va remite notificarea primită la timp din al. 9 al prezentului articol, birourilor electorale, prin intermediul organismelor de lucru.

(11) Persoanei care se află pe lista reprezentanților împuternici ai propunătorului de liste electorale, comunicată biroului electoral de către Comisie, și care la secția de votare se prezintă cu buletin de identitate valabil, biroul electoral este dator să-i faciliteze supravegherea fără impedimente a activității biroului electoral în toate fazele activității sale, începând de la pregătirea pentru deschiderea secției de votare până la stabilirea rezultatelor alegerilor.

(12) Cheltuielile de supraveghere a activității organelor pentru realizarea alegerilor vor fi suportate de propunătorii listelor electorale proclamate a căror reprezentanți supraveghează activitatea organelor pentru realizarea alegerilor.

Observatorii interni

Articolul 46

(1) Asociațiile înregistrate interesate a căror obiective se realizează în domeniul electoral și al protecției drepturilor omului și minorităților, care doresc să urmărească activitatea organelor pentru realizarea alegerilor, formulează cerere către Comisie cel mai târziu cinci zile înainte de data desfășurării alegerilor, pe formularul indicat de către Comisie.

(2) La cerere se anexează extrasul din Registrul asociațiilor și lista persoanelor care se înscriu ca observatori ai activității organelor pentru realizarea alegerilor (observatorii interni), pe formularul indicat de Comisie.

(3) Asociația poate să propună prin cerere de observator pe cetățean major al Republicii Serbia.

(4) Asociația nu poate să propună prin cerere de observator pe candidatul de membru al consiliului național sau pe membrul organelor și organismelor angajate la realizarea alegerilor.

(5) Pentru urmărirea activității Comisiei asociația poate să solicite cel mult doi observatori.

(6) Pentru urmărirea activității unui birou electoral asociația poate solicita cel mult un observator.

(7) Întrunirea condițiilor pentru urmărirea activității organelor de realizare alegeri, se constată de președinte în ședința Comisiei, în baza raportului secretarului Comisiei.

Observatorii externi

Articolul 47

(1) Organizațiile internaționale și străine și asociațiile care doresc să urmărească activitatea organelor pentru realizarea alegerilor formulează cerere către Comisie cel mai târziu zece zile înainte de data desfășurării alegerilor, pe formularul indicat de Comisie. La cerere se anexează și lista persoanelor care se propun ca observatori ai activității organelor pentru desfășurarea alegerilor (observatori externi), precum și translatorii care îi vor însoți, pe formularul indicat de Comisie.

(2) Comisia trimite fără întârziere cererea din al. 1 din prezentul articol, ministerului competent pentru afaceri externe, în vederea expunerii de opinie, ministerul fiind dator să comunice Comisiei opinia sa asupra cererii respective, în termen de trei zile de la primirea acesteia.

(3) În cazul opiniei pozitive a ministerului competent pentru afaceri externe, președintele, în baza raportului secretarului Comisiei, în ședința Comisiei constată că organizației internaționale sau străine, respectiv asociației îi este aprobată urmărirea activității organelor pentru realizarea alegerilor.

Articolul 48

(1) Reprezentanții interesați ai statelor străine doresc să urmărească activitatea birourilor electorale, formulează cerere către Comisie, prin intermediul ministerului competent pentru afaceri externe, cel mai târziu zece zile înainte de data desfășurării alegerilor, pe formularul indicat de Comisie. Pe lângă cerere se anexează și lista persoanelor care se înscriu ca observatori ai birourilor electorale în realizarea alegerilor (observatori externi), precum și translatori care îi vor însoți pe observatorii înscriși, pe formularul indicat de Comisie.

(2) Ministerul competent pentru afaceri externe transmite Comisiei cererea și lista din al. 1 al prezentului articol împreună cu opinia, în termen de trei zile de la primirea acestora.

(3) În cazul opiniei pozitive a ministerului competent pentru afaceri externe, președintele ședinței, în baza raportului secretarului Comisiei, în ședința Comisiei constată că reprezentanților statelor străine le este aprobată urmărirea activității birourilor electorale în realizarea alegerilor.

Împuternici și acreditații ale observatorilor

Articolul 49

(1) După constatarea întrunirii condițiilor pentru urmărirea activității Comisiei, respectiv a birourilor electorale, Comisia emite solicitantului o împuternicire corespunzătoare pentru urmărirea activității organelor pentru realizarea alegerilor, iar observatorilor interni și externi și translatorilor acreditații corespunzătoare în care se înscriu datele necesare din lista anexată cererii.

(2) Cheltuielile de urmărire activitate a organelor pentru realizarea alegerilor vor fi suportate de solicitanții cererii a căror observatori urmăresc alegerile.

Statutul de reprezentant al propunătorului de liste electorale și de observator

Articolul 50

(1) Observatorii, precum și translatorii care-i însoțesc, sunt datori să poarte acreditațiile în loc vizibil.

(2) Organele pentru realizarea alegerilor sunt datori să asigure reprezentanților propunătorului listelor electorale, precum și observatorilor și translatorilor supraveghere fără deranjamente, respectiv urmărirea tuturor acțiunilor electorale. Translatorul nu are dreptul să fie prezent la secția de votare singur, fără observatorul al cărui însoțitor este.

(3) Comisia și birourile electorale sunt datori să constate în procesele verbale privind activitatea lor, prezența reprezentanților propunătorului listelor electorale și a observatorilor.

(4) Reprezentanții propunătorului listelor electorale sunt datori să procedeze conform regulilor privind menținerea ordinii la secția de votare.

(5) Biroul electoral poate să îndepărteze din secția de votare pe reprezentantul propunătorului listei electorale sau pe observator dacă aceștia nu respectă regulile de menținere ordine în secția de votare, dacă în secția de votare folosesc telefoanele mobile sau alte mijloace de legătură și comunicare, dar în mod deosebit dacă se implică în activitatea birourilor electorale.

(6) Biroul electoral este dator să informeze imediat Comisia despre îndepărtarea reprezentantului propunătorului listei electorale sau a observatorului și să expună motivele pentru îndepărtare.

(7) Comisia poate să retragă împuternicirea și acreditarea întrucât observatorul nu se comportă în cadrul împuternicirilor sale.

XIII. MIJLOACE PENTRU REALIZAREA ALEGERILOR

Articolul 51

(1) Mijloacele pentru realizarea alegerilor se folosesc pentru:

- achiziție, tipărire și traducere material electoral,
- remunerații pentru activitatea membrilor Comisiei,
- remunerații pentru activitatea membrilor birourilor electorale,
- remunerații pentru activitatea membrilor organismelor de lucru,
- remunerații pentru munca administrațiilor comunale/municipale la îndeplinirea activităților stabilite prin prezenta Instrucțiune,
- remunerații pentru munca anagaștilor din Serviciul Parlamentului și a altor persoane angajate pentru a îndeplini pentru Comisie lucrări de specialitate și altele relaționare la realizarea alegerilor,
- remunerații pentru deplasările de serviciu ale președintelui și membrilor Comisiei, precum și a angajaștilor din Serviciul Parlamentului și a altor persoane angajate în legătură cu realizarea alegerilor, în conformitate cu reglementările în vigoare,
- instruirea membrilor organismelor de lucru și ai birourilor electorale,
- prelucrarea statistică a rezultatelor votării,
- achiziția de material birotehnic și a altor materiale consumabile,
- servicii de transport, PTT, de restaurant și altele

(2) Ordonatorii pentru disponibilitatea mijloacelor sunt președintele Comisiei, secretarul Comisiei și adjuncții lor.

XIV. PREVEDERI FINALE

Articolul 52

Comisia prescrie formularele pentru realizarea acțiunilor electorale în termen de cinci zile de la data deliberării hotărârii de decretare alegeri.

Articolul 53

Prezenta instrucțiune intră în vigoare la data publicării în „Monitorul oficial al Republicii Serbia”.

02 nr. 013-925/14

În Belgrad, 26 august 2014

Comisia Electorală Centrală

Președinte adjunct,

Ivan Šebek, s.s.